

* 22 دی در گذر تاریخ

* صدور فرمان تأسیس «عدالتخانه» توسط «مظفرالدین شاه قاجار» (1284 ش)
اشاره:

پافشاری و مبارزات مردم مسلمان ایران به رهبری روحانیت، برای به دست آوردن حق تصمیم‌گیری در امور خویش و برقراری حکومت مشروطه، سرانجام استبدادگران را منزوی و شاه قاجار را به پذیرش درخواست ایشان ناچار ساخت. بست نشینان در حرم حضرت عبدالعظیم، با واسطه قرار دادن سفیر عثمانی، خواسته‌های خویش از جمله تأسیس عدالتخانه در سراسر کشور را به دولت اطلاع دادند. مظفرالدین‌شاه نیز که شور و هیجان مردم را در این امر دیده بود، بدون هیچ درنگی حکم تأسیس عدالتخانه را صادر نمود. بدین ترتیب نخستین کوشش‌های مردم آزادمنش ایران و رهبران‌شان به خصوص آیت‌الله سید محمد طباطبایی که اولین بار، تأسیس عدالتخانه توسط وی مطرح شد به ثمر نشست و راه برای تحقق خواسته‌های مهم‌تر که همان پذیرش مشروطیت بود، هموار گشت. به دنبال صدور این فرمان، آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی و سید محمد طباطبایی به همراه سایر علما پس از یک ماه تحصن باشکوه و احترام فراوان و با استقبال مردم، وارد شهر شدند.

* مورگان شوستر خزانه دار کل ایران که بر اثر اولتیماتوم روس برکنار شده بود با دریافت خسارت تهران را ترک کرد. (1290 ش)

* رحلت عالم امامی و فقیه اصولی، آیت الله «سید ابوالقاسم دهکردی اصفهانی» (1313 ش)
اشاره:

آیت‌الله سید ابوالقاسم دهکردی اصفهانی در حدود سال 1234 ش (1272 ق) از پدر و مادری فرهیخته در دهگرد از توابع شهرکرد به دنیا آمد. وی در ابتدا در اصفهان از محضر بزرگوارانی همچون میرزا ابوالعالی کلباسی و محمدباقر مسجد شاهی و... استفاده برد و سپس در نجف نزد حضرات آیات:

میرزای بزرگ شیرازی، میرزا حبیب‌الله رشتی، شیخ زین‌العابدین مازندرانی و میرزا حسین نوری کسب فیض نمود. آیت‌الله دهکردی سپس به اصفهان بازگشت و به تدریس، تألیف و تبلیغ مشغول گشت و متجاوز از سیصد تن از فضلا در مجلس درس او در مدرسه صدر حاضر می‌شدند. وی علاوه بر مراتب علم و دانش، خطیبی توانا بود و مردم بسیاری از خواص و عوام از مجالس وعظ او استفاده می‌کردند. برخی از آثار این عالم بزرگ از این قرارند: شرح بر شرائع در دو جلد، جنة الماوی در اخلاق، حاشیه بر تفسیر صافی و وسیلة النجاة. سرانجام آیت‌الله دهکردی اصفهانی در 22 دی ماه 1312 ش برابر با ششم شوال 1353 ق در 79 سالگی بدرود حیات گفت و جنازه این مرجع بزرگ پس از تشییعی باشکوه در جوار مقبره حضرت زینب بنت موسی بن جعفر(ع) در اصفهان به خاک سپرده شد.

* محمد ذوالفقاری سناتور درگذشت. وی چندین دوره نماینده مجلس و استاندار و سفیرکبیر بود (1355 ش)

* سعدون حمادی وزیر خارجه عراق برای انجام مذاکراتی به تهران آمد. (1355 ش)
همراه وی هیئتی از کارشناسان عراقی نیز وارد تهران شدند.

* بنابر گزارش ساواک شعارهایی در حمایت از امام و قیام مردم تبریز و علیه محمدرضا پهلوی و ساواک بر روی دیوار کارخانه «فابکا» واقع در میدان خراسان تهران نوشته شد. (1356 ش)

* محکومیت انتشار مقاله توهین‌آمیز روزنامه اطلاعات علیه امام توسط مراجع تقلید (1356 ش)
اشاره:

در پی قیام خونین نوزدهم دی ماه 1356 در قم و تبلیغات کاذب و انحرافی رسانه‌های رژیم شاه و پشتیبانان خارجی آن بر ضد این قیام، حضرت آیت‌الله گلپایگانی در نامه‌ای به آیت‌الله سید احمد خوانساری در تهران، خواستار کمک ایشان در مقابله با این تبلیغات شد. همچنین حضرات آیات مرعشی نجفی، میرزا هاشم آملی و شیخ مرتضی حائری یزدی با انتشار اعلامیه‌هایی، چاپ مقاله توهین‌آمیز در روزنامه اطلاعات بر ضد امام خمینی و فاجعه 19 دی ماه قم به دست عوامل رژیم پهلوی را شدیداً محکوم کردند.

تشکیل شورای انقلاب

* تامل «حک لندن» نه‌سندۀ بلند آه‌آه آم‌نکاب، (1876م)
به فرمان «امام خمینی» (ره) (1357ش)
اشاره:

با اوج‌گیری نهضت اسلامی در سال 1357، اندیشه طرح تشکلی به نام شورای انقلاب در میان روحانیون معتمد حضرت امام(ره) پدید آمد که در سفر شهید مطهری به پاریس، این طرح با امام در میان گذارده شد. با موافقت معظم له، این شورا تشکیل گردید و اعضای آن انتخاب شدند. پس از آن امام خمینی(ره) طی اطلاعیه‌ای، اعضای شورای انقلاب اسلامی را تعیین و وظائف آن را برای مردم تشریح نمودند. معظم‌له در بخشی از اطلاعیه خویش فرمودند: به موجب حق شرعی و بر اساس رأی اعتماد اکثریت قاطع مردم ایران که نسبت به این‌جانب ابراز شده است، در جهت تحقق اهداف اسلامی ملت، شورایی به نام شورای انقلاب اسلامی، مرکب از افراد با صلاحیت و مسلمان و متعهد و مورد وثوق، موقتاً تعیین شده و شروع به کار خواهند کرد. اعضای این شورا عبارت بودند از: حضرات آیات

سید علی خامنه‌ای، سید محمود طالقانی،

سید محمد بهشتی، مرتضی مطهری،

اکبر هاشمی رفسنجانی، سید عبدالکریم موسی اردبیلی، محمدرضا مهدوی کنی و آقایان یدالله سبحانی، مهدی بازرگان و عباس شیبانی و... در آستانه پیروزی انقلاب، اعضای این شورا، مهندس بازرگان را به عنوان نخست وزیر دولت موقت پیشنهاد کردند که حضرت امام با این پیشنهاد موافقت نمودند. پس از پیروزی انقلاب، این شورا با مشروعیت حاصله از حمایت‌های مردمی، زمام امور را به دست گرفت. از جمله اقدامات شورای انقلاب، می‌توان به تصویب اساسنامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ملی شدن بانک‌ها، سامان بخشیدن به دادگاه‌های انقلاب، برگزاری همه‌پرسی در رابطه با نظام جمهوری اسلامی، بررسی پیش‌نویس قانون اساسی، تصویب آئین نامه‌های مجلس خبرگان و برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی و... اشاره کرد. مسئولیت شورای انقلاب تا زمان تشکیل مجلس شورای اسلامی به طول انجامید و از تاریخ 7 خرداد 1359 وظائف این شورا به مجلس و شورای نگهبان واگذار گردید.

* شهادت دکتر مسعود علی محمدی، استاد فیزیک دانشگاه تهران و دانشمند هسته ای ایران (1388ش)
اشاره:

مسعود علی محمدی (۳ شهریور ۱۳۳۸ در تهران (کن) - ۲۲ دی ۱۳۸۸ در تهران) استاد فیزیک دانشگاه تهران بود که در بامداد ۲۲ دی ماه ۱۳۸۸ و در سن ۵۰ سالگی، به هنگام بیرون آمدن از منزلش بر اثر انفجار یک بمب کنترل از راه دور ترور شد. او مدرک کارشناسی را از دانشگاه شیراز (۱۳۶۴) و کارشناسی ارشد (۱۳۶۷) و دکترای فیزیک با گرایش ذرات بنیادی را از دانشگاه صنعتی شریف در سال ۱۳۷۱ کسب کرد. او از دانشجویان نخستین دوره دکترای فیزیک در داخل ایران بود و نخستین شخصی است که در ایران دکترای خود را در فیزیک دریافت نموده است. او ده‌ها مقاله ISI منتشر نمود. او همچنین به همراه وحید کریمی پور اولین دانشجویان پس‌دکتر در پژوهشگاه دانش‌های بنیادی بودند. تخصص اصلی او ذرات بنیادی، انرژی‌های بالا و کیهان‌شناسی بوده است. با پژوهشگاه دانش‌های بنیادی (مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات) نیز طی سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰ همکاری داشته‌اند. از جمله درس‌هایی ارائه شده توسط وی می‌توان به مکانیک کوانتومی و الکترومغناطیس، مکانیک آماری، ذرات بنیادی و نظریه میدان‌های کوانتومی اشاره کرد. علیمحمدی، یکی از برگزیدگان جشنواره بین‌المللی خوارزمی در سال ۸۶ بود و در پژوهش‌های بنیادی رتبه دوم را کسب کرد. وی از سال ۱۳۷۴ در دانشکده فیزیک دانشگاه تهران مشغول به تدریس بود و عضو هیئت علمی و ممیزه این دانشگاه بود. وی همچنین در مقاطع مختلف تحصیلی شاخه فیزیک در تربیت معلم، وی همچنین به عنوان استاد راهنما و مشاور در پروژه‌های پایان نامه‌های مرتبط با علوم فیزیکی، به فعالیت مشغول بوده.

* درگذشت شاهرخ اورامی، از شاعران آئینی ایران (1391ش)
اشاره:

«شاهرخ اورامی»، شاعر کردستانی متخلص به ماموستا اھون، متولد 1332 شهرستان سنندج، پنجشنبه 22 دی در سن 59 سالگی به دلیل ایست قلبی در بیمارستان توحید سنندج درگذشت. این شاعر یکی از شاعرانی بود که با این که خود اهل سنت بود، اما شعرهای زیادی در مدح اهل بیت سروده بود. از آثار این شاعر کشورمان می‌توان به «تولای علی(ع) در فرهنگ کردهای اهل سنت جهان»، «شعاع مهر حسین(ع)»، «دیوان شعر کردی فاطمی و علوی»، «تولای حسین(ع) در ادب اهل تسنن»، «مهر رضوی در آئینه ادبای کرد» و «ترا من دوست دارم» اشاره کرد.

* 20 ربیع‌الاول در گذر تاریخ

* درگذشت «ابوسهل هروی» دانشمند و ادیب (433 ق)

اشاره:

محمد بن علی هروی نحوی ولغوی شهیر، معروف به مؤذن، از ادبای قرن پنجم هجری قمری بوده است. وی دارای آثار قلمی از جمله اسماء الاسد، اسماء السیف و التلویح فی شرح القصیح می‌باشد. وفات وی در قاهره روی داد.

* رحلت «ابوطیب طبری» فقیه وادیب مسلمان (450 ق)

اشاره:

ابوطیب طبری، فقیه و ادیب مسلمان در سال 348 ق در آمل متولد شد و برای کسب دانش به نقاط مختلف سفر کرد. ابوطیب بالاخره در بغداد سکنی گزید و به درس و بحث پرداخت و در زمره علمای بزرگ زمان خود درآمد. وی تا پایان عمر طولانی خود، مسند قضا و افتاء را در بغداد برعهده داشت. ابوطیب طبری با ادبیات و شعر آشنا بود و اشعاری نیز سروده است. از جمله آثار ابوطیب می‌توان به جواب فی السماع و الغناء و التعلیق الکبری فی الفروع در ده جلد، اشاره کرد.

* وفات «محمد بن ابیوردی» شاعر و ادیب (507 ق)

اشاره:

از محمد بن احمد بن عثمان مشهور به ابیوردی، شاعر و ادیب مشهور، به عنوان شاعری خوش قریحه و لغت‌شناسی ادیب یاد شده است که در علم لغت، حدیث، تاریخ و برخی از علوم دیگر استاد بود. وی در فن کتابت، مهارتی بسزا داشت و گنّش هنوز هم از جمله منابع مهم لغت به شمار می‌رود. اشعار ابیوردی از زیبایی خاصی برخوردار بوده و بیان وی، شیرین و روان می‌باشد. وی در اشعارش برخی معانی تازه را به نظم کشیده است. تاریخ ابیورد و طبقات العلوم از اوست. وفات ابیوردی در اصفهان روی داد.

* 12 ژانویه در گذر تاریخ

* درگذشت «پیر دو فرما» ریاضی‌دان معروف فرانسوی (1665م)